

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/30/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113207515
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7113207515.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Jarmily Maximovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu Ing. B. S., nar. XX.X.XXXX, bytom v K., K. cesta 60, zast. Q.. Petrom Kerecmanom, spoločnosť s ručením obmedzeným, Advokátska kancelária, Košice, Rázusova 1, proti žalovanému Petit Press, a.s., so sídlom v Bratislave, Lazaretská 12, IČO: 35 790 253, zast. JUDr. Patrikom Palšom, advokátom so sídlom Prešov, Masarykova 13, o ochranu osobnosti, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku 15C 86/2013-335 z 5.12.2017 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

M e n í rozsudok tak, že žalovaný je povinný v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku v denníku Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA uverejniť na jeho titulnej strane rovnakou veľkosťou písma v titulku a texte ospravedlnenia ako boli použité v titulku a perexe článku uverejnenom v denníku Korzár zo dňa 13.2.2013 s názvom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ a s podtitulkom „V drahej lokalite pristavia luxusné byty“ ospravedlnenie tohto znenia:

„Obchodná spoločnosť Petit Press, a.s. so sídlom v Bratislave, Lazaretská 12 - vydavateľ denníka Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA sa ospravedľuje pánovi J.. B. S., generálnemu riaditeľovi a predsedovi predstavenstva Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. za to, že v článku uverejnenom v denníku Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA zo dňa 13.2.2013 s názvom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ a s podtitulkom „V drahej lokalite pristavia luxusné byty“ uviedla jeho meno, priezvisko a podobizeň medzi osobami, o ktorých z obsahu článku vyplýva, že „majú v rukách vilu nemocnice na S. č. XX v K.“ a „majú také plány“, že k nej „v drahej lokalite pristavia deväť luxusných bytov“, pričom v tejto vile pred jej predajom sídlil „denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, poúrazovými stavmi, či mentálnym postihnutím“, ktoré boli vystahované v roku 2007, ďalej uviedla o žalobcovi, že je „bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní“ a pripojila k týmto údajom údaj o tom, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici „po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“ a že v decembri 2012 „vodárne začali kanalizáciu vo veľkom opravovať“, pretože Ing. B. S. nepatrí medzi osoby, ktoré „majú v rukách vilu nemocnice“ na Havlíčkovej č. 18 v Košiciach a majú také plány, že k nej „v drahej lokalite pristavia deväť luxusných bytov“, žiadnym spôsobom sa nepodieľal na predaji alebo kúpe tejto nehnuteľnosti a vystahovaní denného rehabilitačného stacionára pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, poúrazovými stavmi, či mentálnym postihnutím, nie je pravdou, že je bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní a nie je pravdou ani to, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici „po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“ a v decembri 2012 začali kanalizáciu „vo veľkom opravovať“ v súvislosti so stavebnými zámermi stavebníka na Havlíčkovej č. 18 v Košiciach. Uverejnenými tvrdeniami došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti pána J.. B. S., ktorému sa týmto ospravedľujeme za poškodenie jeho cti.“ Pre prípad, že tak žalovaný v určenej lehote neurobí, ukladá sa žalovanému povinnosť strpieť uverejnenie tohto ospravedlnenia žalobcom v denníku PRAVDA v jeho inzertnej časti formou platenej inzercie na účet žalovaného.

Žalobu o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z a m i e t a.

Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému uverejniť na titulnej strane denníka Korzár - Denník Košického kraja rovnakou veľkosťou písma v titulku a texte ospravedlnenia ako boli použité v článku uverejnenom v tomto denníku dňa 13.2.2013 s názvom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ a s podtitulkom „V drahej lokalite pristavia luxusné byty“, ospravedlnenie uvedeného znenia: „Obchodná spoločnosť Petit Press, a.s. so sídlom v Bratislave, Lazaretská 12 - vydavateľ denníka Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA sa ospravedľuje pánovi J.. B. S., generálnemu riaditeľovi a predsedovi predstavenstva Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. za to, že v článku uverejnenom v denníku Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA zo dňa 13.2.2013 s názvom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ a s podtitulkom „V drahej lokalite pristavia luxusné byty“ uviedla jeho meno, priezvisko a podobizeň medzi osobami, o ktorých z obsahu článku vyplýva, že „majú v rukách vilu nemocnice“ na Havlíčkovej 18 v Košiciach a „majú také plány“, že k nej „v drahej lokalite pristavia deväť luxusných bytov“, pričom v tejto vile pred jej predajom sídlil „denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, poúrazovými stavmi, či mentálnym postihnutím“, ktoré boli vystaňované v r. 2007, ďalej uviedla o žalobcovi, že je „bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní“ a pripojila k týmto údajom údaj o tom, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici „po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“ a že v decembri 2012 „vodárne začali kanalizáciu na Havlíčkovej vo veľkom opravovať“, pretože Ing. B. S. nepatrí medzi osoby, ktoré „majú v rukách vilu nemocnice“ na Havlíčkovej 18 v Košiciach a „majú také plány“, že k nej „v drahej lokalite pristavia deväť luxusných bytov“, žiadnym spôsobom sa nepodieľal na predaji alebo kúpe tejto nehnuteľnosti a vystaňovaní „denného rehabilitačného stacionára pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, poúrazovými stavmi, či mentálnym postihnutím“, nie je pravdou, že „je bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní“ a nie je pravdou ani to, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici „po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“ a v decembri 2012 „vodárne začali kanalizáciu na Havlíčkovej vo veľkom opravovať“ v súvislosti so stavebnými zámermi stavebníka na Havlíčkovej 18 v Košiciach. Uverejnenými tvrdeniami došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti pána J.. B. S., ktorému sa týmto ospravedľujeme za poškodenie jeho cti.“ Pre prípad, že tak žalovaný v uvedenej lehote neurobí, žalobca žiadal zaviazať žalovaného k povinnosti strpieť uverejnenie tohto ospravedlnenia žalobcom v denníku PRAVDA v jeho inzertnej časti, a to formou platenej inzercie na účet žalovaného. Zároveň sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 33.000 € a nahradiť trovy konania, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobca v žalobe argumentoval tým, že nie je jednou z osôb, ktoré majú „vilu nemocnice v rukách“, hodlajú k nej pristaviť deväť luxusných bytov a pravdivý nie je ani žalovaným zverejnený údaj o tom, že by sa akýmkoľvek spôsobom podieľal na predaji, či kúpe nehnuteľnosti alebo konaní nemocnice, ktorá vystaňovala nehnuteľnosť a následne ju ako prebytočný majetok predala. Nie je pravdou, že VVS, a.s. vykonala opravy na kanalizácii v lokalite v súvislosti so stavebným zámerom vlastníka nehnuteľnosti, toľž že by sa tak stalo preto, že žalobca je šéfom VVS, a.s. Zaradenie žalobcu medzi osoby, ktoré „majú vilu nemocnice v rukách“ je špekuláciou žalovaného bez opory v skutočnosti. Pravdivé nie je ani tvrdenie, že jeho brat je manažérom vo firme Katis, čo uviedol žalovaný na dvoch miestach v článku, R. S. nie je a nikdy nebol zamestnancom tejto spoločnosti, nepodieľa sa žiadnym spôsobom na podnikaní tejto spoločnosti a nie je ani jej spoločníkom. Žalobca nikdy nebol spoločníkom ani členom žiadneho orgánu a nie je ani žiadnym spôsobom prepojený so žiadnou zo spoločností uvedených v článku (Katis, s.r.o., ERKorp, s.r.o., PSR Finance, a.s.). Žalobca pôsobí od r. 2003 vo funkcii generálneho riaditeľa a predsedu predstavenstva Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. a riadne plní svoje povinnosti z tejto funkcie vyplývajúce, svoje postavenie nezneužíva, koná na prospech svojho zamestnávateľa, žije čestne a normálne. Článok žalovaného bol zjavne vytvorený v snahe vyvolať senzáciu, obsahuje nepravdivé, resp. skreslené tvrdenia a hodnotiace úsudky, ktoré nevyplývajú z pravdivých premís, ktoré si mohol žalovaný vopred pri potrebnej snahe zistiť. Uverejnením článku, s obsahom ktorého sa oboznámil široký okruh čitateľov, žalovaný hrubým spôsobom zasiahol do cti žalobcu, dôveryhodnosť žalobcu bola v očiach verejnosti podstatne znížená a jeho česť a dôstojnosť bola poškodená v značnej miere,

po uverejnení článku žalobca pocítil a doposiaľ pociťuje zhoršenie vzťahov s mnohými ľuďmi z jeho okolia, ako aj zhoršenie mienky verejnosti vo vzťahu k jeho osobe, mnoho ľudí z jeho okolia uverilo nepodloženým informáciám, ktoré boli prezentované v článku ako fakty a doteraz mu vyčíta nakladanie s vilou nemocnice, ktorú má v rukách a zneužitie svojho postavenia, negatívne reakcie namierené proti žalobcovi zaznamenal aj PR zástupca VVS, a.s. a spoločnosť Penelopa, s.r.o., preto vzhľadom na intenzitu zásahu, jeho rozsah a trvanie následkov, žiadal žalobca okrem ospravedlnenia priznať tiež náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 33.000,- €.

3. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom žalobu zamietol (I.) a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal (II.).

4. Rozhodol tak po vykonaní dokazovania výsluchom žalobcu, výsluchom svedkov Mgr. Jaroslava Vrábela - redaktora článku, J. W. Q. - známeho žalobcu, T. V. H. - suseda žalobcu, brata žalobcu R. S., V. A. S. - člena predstavenstva M. vodárenskej spoločnosti, a.s., ďalej svedkov J. T. W., V. F., J. C. Q., Z. V. a V. V. Hidvéghyovej a oboznámením listinných dôkazov, pri právnom posúdení uplatneného nároku podľa ustanovení § 11, § 13 ods. 1, X a 3, § 1X ods. 1, 2 a X Občianskeho zákonníka (ďalej tiež len „OZ“), článkov 19 ods. 1, 2 a 3, článku 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, článku 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článku 10 ods. 1, 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd. V odôvodnení rozsudku súd definoval základné predpoklady vzniku občianskoprávnej zodpovednosti podľa ust. § 13 OZ za zásah do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby všeobecne, ktorá je založená na princípe objektívnej zodpovednosti. Sankcie za neoprávnený zásah preto nemožno vylúčiť ani dôkazom tzv. ospravedlniteľného omylu (napríklad tým, že pôvodca neoprávneného zásahu si nebol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia, že pri rozširovaní svojich tvrdení sa spoliehal bez potrebného overenia na serióznosť a pravdivosť poskytnutých podkladov, šíril údaje, o ktorých sa dozvedel vychádzajúc z toho, že sám nemal dôvod poskytnutým údajom neveriť atď.) a podmienky občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti v prípade zásahu spôsobeného hromadnými informačnými prostriedkami, ktoré je potrebné posudzovať v kontexte s ústavne zaručenými právami na slobodu prejavu a informácie (článok 26 ods. 1 a 2 ústavy, článok 10 ods. 1 dohovoru) a so zreteľom na požiadavku vyváženosti uplatňovania týchto rovnocenných práv. Konštatoval v tejto súvislosti, že záruka slobody prejavu a práva na informácie sa týka len pravdivých a objektívnych informácií, ktoré neohrozujú zákonom chránené záujmy a práva iných osôb, preto uplatnenie tejto slobody, resp. práv je limitované tým, že ich výkonom nemôže dôjsť k porušeniu osobnostných práv fyzickej osoby chránených ust. § 11 a nasl. OZ, článkom 19 ods. 1 ústavy a článkom 10 ods. 1 listiny. Vychádzajúc z uvedených zásad súd prvej inštancie skúmal mieru (intenzitu) tvrdého porušenia základného práva na ochranu osobnosti žalobcu (práva na česť, meno a dobrú povesť) v kontexte s právom žalovaného na slobodu prejavu (zahŕňujúcej právo šíriť informácie) a so zreteľom na požiadavku zachovania spravodlivej rovnováhy (proporcionality) uplatňovania týchto práv aj ich ochrany, keďže v danom prípade k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu malo dôjsť výkonom práva žalovaného na slobodu prejavu a šírenie informácií o veci verejného záujmu zaručených článkom 26 ods. 1, 2 ústavy, článkom 10 ods. 1 a 2 dohovoru. Poukázal v tejto súvislosti na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu (ESLP), z ktorej vyplýva, že privilegované postavenie z hľadiska ochrany slobody prejavu patrí novinárom a masmédiám, a to zvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu; novinári majú (sociálnu) povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať, novinárom je dokonca umožnené používať určitú mieru prehánania a provokácie. Poslaním tlače je nepochybne šíriť informácie a myšlienky o otázkach verejného záujmu, pričom zároveň je nespochybniteľným právom verejnosti takéto informácie prijímať. Podľa nálezu Ústavného súdu SR z 28.10.2010 sp. zn. IV.ÚS 107/2010 vecou verejnou je nielen všetka agenda štátnych orgánov a štátnych inštitúcií, ale aj osôb pôsobiacich vo verejnom živote. Úlohou novinárov nie je informácie získané od štátnych orgánov selektovať, t.j. rozhodovať, ktoré informácie verejnosť môže alebo nemôže dostať, pretože verejnosť má právo na úplné a presné informácie. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 2563/2009 práva na ochranu osobnosti sa môžu domáhať aj verejne činné osoby; posúdenie skutkových tvrdení a hodnotiacich úsudkov je však v ich prípadoch omnoho „mäkšie“ v prospech novinárov a iných pôvodcov týchto výrokov. Je to dané skutočnosťou, že osoba vstúpiaca na verejnú scénu musí počítat s tým, že ako verejne známa osoba bude pod drobnohľadom verejnosti, ktorá sa zaujíma o profesijný, ako aj súkromný život a súčasne ho hodnotí, zvlášť ak ide osobu, ktorá spravuje verejné záležitosti. Tu je namieste voliť benevolentnejší prístup k posúdeniu medze prípustnosti uverejnenia informácií súkromnej povahy a hodnotenia konania takejto osoby práve preto, že sú na ňu kladené náročnejšie požiadavky a

verejnosť má právo vedieť, či je spôsobilá tak po odbornej, ako aj morálnej stránke túto funkciu zastávať a náležite obstarávať veci verejné. Prezentácia týchto údajov a ich prípadná kritika musí súvisieť s verejnou činnosťou, ktorú daná osoba vykonáva. Hranice prijateľnej kritiky u osôb verejne činných sú širšie ako u súkromnej osoby, verejne činná osoba musí prejavíť vyšší stupeň tolerancie. Súd citoval tiež právny názor z rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 42/2011, podľa ktorého pri každom použití podobizne a obrazových snímok, či už na základe zákonných licencií na podklade povolenia alebo na základe iného oprávnenia musia byť zachované dve základné podmienky: použitie sa musí stať primeraným spôsobom a nesmie byť v rozpore s osobnostnými záujmami oprávneného, ktoré je potrebné bezpodmienečne rešpektovať a ktoré sú teda za každých okolností nedotknuteľné. Použitie samo o sebe prípustné môže vyústiť do závažného zásahu do osobnostnej sféry, napríklad vzhľadom na súvislosti, za ktorých k nemu došlo, poprípade, do ktorých bolo situované alebo vzhľadom na komentár, ktorý bol k nemu pripojený. Poukázal ďalej na judikatúru ESLP (Feldek v. Slovenská republika č. 29032/95, rozsudok ESLP z 12. 7. 2001) a citoval z rozhodnutí Ústavného súdu SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/2009), podľa ktorých pri posudzovaní limitov slobody prejavu treba starostlivo rozlišovať medzi faktami a hodnotiacimi úsudkami a intenzívnejšiu ochranu priznať v prípade hodnotiacich úsudkov s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, než v prípade uverejnenia faktov (skutkových tvrdení), ktoré sa môžu neskôr ukázať ako nepravdivé. V odôvodnení rozsudku súd taktiež citoval právny názor vyslovený v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co 1/2016 zo dňa 10.4.2017 a uviedol, že v súlade so zásadami ustálenými v súdnej praxi pri posúdení nároku vzal zreteľ na požiadavku proporcionality pri uplatňovaní ústavne garantovaného práva na súkromie žalobcu a slobody prejavu žalovaného (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 439/2016, tiež II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, I. ÚS 408/2010, IV. ÚS 492/2012) a formou odpovedí na otázky: kto (aké médium, resp. redaktor, súkromná osoba a podobne), o kom (na akú tému), čo (aké názory, myšlienky, idey), kde (v rámci akého publikačného nástroja), kedy (v rámci napríklad jedného článku alebo opakovane vo viacerých článkoch a pod.) a ako (spôsob, rozsah, formulácia) žalovaný uviedol, uverejnil, povedal - súd zisťoval, či došlo ku kolízii chránených záujmov (sloboda prejavu proti ochrana osobnosti). Vykonaným dokazovaním mal preukázať, že žalobca ako generálny riaditeľ Východoslovenských vodární a kanalizácií, a.s. (od 1.5.2003) a predseda jej predstavenstva, zabezpečuje plynulé plnenie úloh vyplývajúcich zo zmlúv uzavretých s Mestom Košice, je známym predstaviteľom jednej z najväčších spoločností Košického kraja, ktorá zabezpečuje dodávku vody do domácností a spoločností, realizuje kanalizačné práce a pod., za výkon funkcie predsedu predstavenstva poberá mzdu, v čase uverejnenia článkov bol verejne známou osobou, ktorú pozná každý starosta, preto si musel byť vedomý toho, že jeho aktivity budú pod dohľadom (kontrolou) odbornej i laickej verejnosti (občianskej spoločnosti), keďže v „hre“ je otázka vplyvu takejto osoby. Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. je akciovou spoločnosťou zapísanou v obchodnom registri, jej zakladateľmi a akcionármi sú verejnoprávne subjekty, samosprávy obce a mesta z regiónu. Spoločnosť teda priamo alebo nepriamo nakladá s finančnými prostriedkami daňových poplatníkov Východoslovenského regiónu. Podľa názoru súdu prvej inštancie z pohľadu ochrany súkromia (osobnosti) žalobcu ako osoby pôsobiacej vo verejnom živote preto hranice akceptovateľnosti šírenia informácií týkajúcich sa jeho osoby sú širšie v porovnaní s bežnými občanmi, ktorí nemajú priamy vplyv na formovanie politiky, resp. nie sú členmi určitého odborného fóra. Článok sa venoval problematike privatizácie majetku štátu do súkromných rúk súkromnej obchodnej spoločnosti, informoval teda o skutočnostiach v súlade s úlohami a poslaním médií v demokratickej spoločnosti pravdivo informovať o veci legitímneho verejného záujmu. Predmetné články boli uverejnené v denníku Košický Korzár, ktorý vychádza v košickom kraji, nešlo teda o printové médium s celoslovenskou pôsobnosťou, a teda „public impact“ je výrazne nižší než pri celoslovenských denníkoch, či týždenníkoch, resp. ako pri široko dostupných publikačných nástrojoch (blok, internetová stránka, e- kniha a podobne). Tvrdenia v článku „Denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované, či postihnuté deti nemocnica zavrela“, „Starostlivosť o detských pacientov prebrala Detská fakultná nemocnica a iné organizácie. Nemocnica a Ministerstvo zdravotníctva SR s prevodom súhlasili a ponúkli majetok štátnym organizáciám, ktoré oň nemali záujem. Následne boli nehnuteľnosti ponúkané na predaj pre verejnosť“, „Znalec určil minimálnu cenu. Prihlásili sa traja uchádzači a najviac dala firma Katis. Vo februári 2009 podpísali kúpnu zmluvu a rezort financií ju odobril“, „Na Havlíčkovej už roky trápí ľudí kanál. Pre poruchovú kanalizáciu dala Mestská časť Sever pre stavebný úrad mesta k stavbe bytového domu záporné stanovisko“, „K upchávaniu, zápachu, moku v pivniciach, či vracaniu sa vody dlhodobo dochádzalo a trápilo to občanov mesta, ktorí boli dotknutí, vodárne o probléme vedeli. Obyvatelia poslali výzvu s podpismi na riešenie havarijnej situácie“, súd posúdil ako pravdivé, svedeckými výpoveďami a listinnými žalovaným preukázané. Podľa posúdenia súdu články neformulujú žiadny záver ani hodnotiace úsudky, ide o overené fakty a pravdivé údaje. Po vyhodnotení vykonaných dôkazov súd

dospel k záveru, že žalovaný relevantným spôsobom vyvrátil tvrdenia o ujme žalobcu označenými a predloženými dôkazmi, z ktorých nepochybne vyplynulo, že problém s kanalizáciou na Havlíčkovej ulici v Košiciach bol dlhodobý, o čom svedčí výpoveď svedkyne Majerovej. Zverejnenie pravdivého skutkového tvrdenia, ktoré sa netýka osobného súkromia fyzickej osoby, nemôže byť neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti, keďže zverejnenie pravdivých skutkových tvrdení je v súlade s verejným záujmom. Ani existencia zásahu do osobnostných práv, ktoré žalobca subjektívne pociťuje, nemusí nevyhnutne viesť k záveru o neoprávnenosti takéhoto zásahu, ak bol dôsledkom uplatňovania iného práva a vzhľadom na konkrétne okolnosti nepresiahol hranice primeranosti vo vzťahu k žalobcovi. Vytykané prejavy podľa názoru „nie sú zásadne nepravdivé, lebo sa jedná sa o kritiku proti neoprávnenému nakladaniu s majetkom štátu. V nadväznosti na uvedené súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v sporoch o ochranu osobnosti, ktorých predmetom je posúdenie, či výroky uverejnené v médiách, v danom prípade v dennej tlači, mohli predstavovať neprípustný zásah do práva na súkromie, je potrebné zohľadniť tiež väzbu medzi nadpisom určitého článku a vecným obsahom článku. Pri posudzovaní tejto otázky treba vychádzať z funkcie, ktorú nadpis v médiách plní a v danom prípade účelom článku bolo upútať a zaujať čitateľa k tomu, aby si článok prečítal, osvojil si tlačou ponúkané informácie a urobil vlastný úsudok. Vychádzajúc z tejto funkcie titulku možno aj z hľadiska ochrany práva na súkromie dotknutých osôb vo všeobecnosti akceptovať a tolerovať, že sa v titulku objavujú expresívnejšie, provokujúce, či zveličujúce vyjadrovacie prostriedky, a to zvlášť vtedy, ak ide o médium, akým denník Korzár s pôsobnosťou v rámci košického kraja je. Obsah článkov informuje o tom, že denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované deti na Havlíčkovej č. 18 v Košiciach nemocnica ako správca tohto majetku zavrela a nemocnica túto nehnuteľnosť predala je informáciou, ktorá je v článkoch posudzovaná kriticky. Autor článku formou kritiky vyjadruje nesúhlas s odobratím tejto nehnuteľnosti deťom a s jej predajom, čo je prípustné. Uverejnenie verejne dostupnej podobizne žalobcu bolo bez súhlasu žalobcu, ale s prihliadnutím na osobu žalobcu, jeho pracovné a manažérske zaradenie, ktorý pôsobí ako riaditeľ a predseda predstavenstva spoločnosti, jeho podobizeň zachycuje skutočnú podobu s uverejnením mena a priezviska a je v súlade s dodržaním zásady primeranosti“. Výroky „prihlásili sa traja uchádzači, najviac dala firma Katis - 340.000 €“, „generálnym riaditeľom a šéfom predstavenstva vodárni je B. S.“, „jeho brat R. je manažér v Katise, firme, ktorej majiteľ vilu vlastní“, podľa názoru súdu prvej inštancie nie sú schopné pre kontext, v ktorom boli použité, znížiť zásadným spôsobom dôstojnosť žalobcu ako verejne sa angažujúcej osoby, pretože sa týkali jeho brata, ktorý nie je stranou sporu a o jeho právach sa v konaní nerozhodovalo. Súd prvej inštancie vyjadril tiež názor, podľa ktorého z obsahu oboch článkov nevyplývalo, že by práve v osobe žalobcu mal byť prezentovaný subjekt, ktorý má v rukách vilu nemocnice. Jediná priama a odvodená súvislosť článkov s osobou žalobcu vyplýva nie z vlastníctva vily, ale v súvislosti s organizáciou práce VVS, a.s., na čele ktorej stojí žalobca. V článku je priamo uvedené, že aj vodárne tvrdia, že rekonštrukcia kanalizácie na Havlíčkovej so stavbou bytového domu nijako nesúvisí (citované vyjadrenie PR zástupcu VVS, a.s.). Žalobca je naďalej vo funkcii generálneho riaditeľa Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. a predsedom jej predstavenstva a prípadné skutočnosti, ktoré mohli na iných členov pôsobiť negatívne, boli na zasadaniach dozornej rady ním vysvetlené. Svedok MUDr. Hanuščák, ktorý je členom predstavenstva VVS, a.s. a primátorom Mesta Bardejov, s ktorým sa žalobca osobne pozná, potvrdil, že články mohli vyvolať u členov predstavenstva nevoľu a že žalobca osobne vysvetlil niektoré vety z článkov, ktoré on sám pochopil ako nepravdivé a zavádzajúce, sami o sebe tieto články neohrozili povest' žalobcu ako generálneho riaditeľa a predsedu predstavenstva ani u tohto svedka. Po vysvetlení faktov v článku nezmenil svoj vzťah k žalobcovi, ktorého si vždy vážil ako korektného spolupracovníka. Svedkyňa V., ktorá býva na Havlíčkovej, nepoprela dlhodobé problémy s kanalizáciou v dome. B. F., Q. sú v pracovnom pomere s VVS, a.s. a v pomere podriadenosti a nadriadenosti k žalobcovi. Svedkyňa S. je zástupcom VVS, a.s. v komunikácii s médiami. Ing. W. je členom dozornej rady VVS, a.s. - menovaní si články prečítali, hovorili o negatívnych reakciách iných osôb tzv. „druhej ruky“, ale tieto informácie podľa súdu prvej inštancie nemohli ohroziť povest' žalobcu ako predsedu predstavenstva spoločnosti. Súd po vyhodnotení vykonaných dôkazov dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, aký konkrétny zásah do osobnosti žalobcu mali články spôsobiť (bod 75 odôvodnenia rozsudku), na inom mieste rozhodnutia (bod 93) formuloval záver, že „v prerokovanej veci nebola intenzita zásahu do práva žalobcu podstatná, pretože išlo o osobu, ktorá sa dobrovoľne vystavila zvýšenej kontrole verejnosti a je tak z jeho strany nevyhnutné akceptovať verejnú kontrolu aj prostredníctvom médií. Ak by súd dal prednosť ochrane osobnosti žalobcu pred slobodou prejavu žalovaného, vytvorila by sa situácia, ktorá by bránila žalovanému informovať verejnosť o veciach verejného záujmu. Ak by súd dal prednosť ochrane osobnosti žalobcu pred slobodou prejavu, porušil by právo žalovaného na slobodu prejavu podľa článku 26 ods. 1 Ústavy SR a článku 10 ods. 1 Dohovoru“. V konaní súd nemal zistené, že bola v značnej miere

znižená dôstojnosť žalobcu alebo jeho vážnosť v spoločnosti, ako to ukladá zákon, a preto žalobu o ochranu osobnosti zamietol. Navyše žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, akú nemajetkovú ujmu mu mali články spôsobiť ani nepreukázal požadovanú výšku nemajetkovej ujmy 33.000,- €, pričom v časti majetkovej ujmy (správne nemajetkovej ujmy - pozn. odvolacieho súdu) spočíva dôkazné bremeno výlučne na žalobcovi a v tomto smere žalobca nenavrhol žiadne dôkazy, z uvedených dôvodov súd zamietol žalobu i v časti zaplatenia nemajetkovej ujmy. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že stranám sporu náhradu trov nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré videl v podiele oboch strán na vzniku sporu a potrebe dosiahnutia spravodlivosti pre obidve strany sporu, keď „žalovaný uverejnil článok napriek tomu, že si musel byť vedomý, že žalobca ako generálny riaditeľ a predseda predstavenstva súkromnej spoločnosti nebude s uverejnenými článkami súhlasiť“.

5. Rozsudok napadli včas podanými odvolaniami žalobca i žalovaný.

6. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, t.j. uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písmen d), f) a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 388 CSP zmenil a sám rozhodol vo veci (§ 390 písm. a/ CSP) tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná žalobcovi náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania. Vytkol súdu prvej inštancie, že žalobu zamietol v podstate s odôvodnením, že v konaní nebolo zistené, že by bola v značnej miere znížená dôstojnosť žalobcu (bod 94.), pričom predmet konania striedavo považoval za hodnotiace úsudky a tvrdenia (body 70, 73, 76 a 89.) a o uverejnených údajoch uviedol, že tieto „nie sú zásadne nepravdivé, lebo sa jedná o kritiku“ (bod 76.), resp. sú pravdivé (bod 89.) a dodal, že článok sa venoval privatizácii vily ako verejnej téme, v dôsledku čoho bol žalobca ako osoba verejného záujmu povinný uverejnenie článku strpieť. Podľa žalobcu súd prvej inštancie si tak znova, obdobne ako vo svojom skoršom odvolacím súdom zrušenom rozhodnutí, neujasnil predpoklady vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby, neujasnil si ani len to, ktoré konkrétne časti článku sú vôbec predmetom konania a ktoré ním nie sú (keď sa zaoberal podrobne uverejnením podobizne žalobcu, časťami článku popisujúcimi počet záujemcov o kúpu nehnuteľnosti, určenie výšky kúpnej ceny, poruchami kanalizácie a ich dôsledkami atď., čo predmetom konania vôbec nebolo), neujasnil si taktiež, či predmetom konania sú hodnotiace úsudky alebo skutkové tvrdenia (body 71, 73, 76 a 89.), neuviedol, ktoré zo skutkových tvrdení tvoriacich predmet konania považoval za pravdivé (bod 89.) a z akých dôkazov dospel k záveru o ich pravdivosti. Zároveň súd bez akéhokoľvek odôvodnenia uzavrel, že „z obsahu článkov nevyplývalo, že by práve v osobe žalobcu mal byť prezentovaný subjekt, ktorý má v rukách vilu nemocnice“, iba uviedol, že jediná priama a odvodená súvislosť článkov s osobou žalobcu vyplýva nie z vlastníctva vily, ale v súvislosti s organizáciou práce Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. (bod 84.). V dôsledku uvedených pochybení súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zároveň pri rozhodovaní sa dôsledne neriadil záväzným právnym názorom vysloveným v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Košiciach 11Co 1/2016-284 z 10.4.2017 (§ 391 ods. 2 CSP), ktorý svojim rozhodnutím poprel, čím zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP). Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil obdobne ako svoj skorší (odvolacím súdom zrušený) rozsudok s rovnakými závermi, o ktorých uviedol odvolací súd už v zrušujúcom uznesení, že tieto nezodpovedajú skutkovým zisteniam a vyplývajú z nesprávneho právneho názoru súdu v rámci hodnotenia dôkazov. Okresný súd znova nevysvetlil, z akého dôvodu má téma predaja a rekonštrukcie vily súvisieť s osobou žalobcu, ktorý tvrdí, že s jej odkúpením od nemocnice a rekonštrukciou nemá nič spoločné (bod 23. uznesenia odvolacieho súdu). Napadnutý rozsudok je z hľadiska jeho dôvodov rozporuplný, nedáva odpoveď na zásadné argumenty predstreté žalobcom v priebehu konania, je obsahovo nezrozumiteľný (dokonca doslovne opakuje časti skoršieho rozsudku výslovne označené odvolacím súdom za nezrozumiteľné, napr. v bode 72.) a úplne opomína akékoľvek listinné dôkazy predložené v konaní (popisuje iba určité časti výpovedí svedkov), nijako sa nevyjadruje ani k preukázanej skutočnosti, že vila nie je odkanalizovaná do kanalizačnej vetvy, ktorá bola rekonštruovaná a znova vychádza z toho, že z obsahu článku nevyplýva skutočnosť, že žalobca patrí medzi osoby, ktoré „majú v rukách vilu nemocnice“, po predchádzajúcom vystaňovaní zdravotne ťažko postihnutých detí. Podľa žalobcu niet pochyb o tom, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. nakladá s verejnými zdrojmi, a preto aj jeho činnosť ako generálneho riaditeľa tejto spoločnosti, musí byť predmetom záujmu

žalovaného. Ani táto skutočnosť však neopravňuje žalovaného predkladať čitateľovi nepravdivé údaje a dohady (nepotvrdené ani dokazovaním pred súdom prvej inštancie) o akejkoľvek súvislosti rekonštrukcie kanalizácie s ostatnými údajmi uverejnenými v článku, keď naopak bolo úplne presvedčivo preukázané, že rekonštrukcia kanalizácie nesúvisela ani s rekonštrukciou budovy ani s činnosťou žalobcu (objekt je odkanalizovaný do kanalizácie, ktorá nebola predmetom rekonštrukcie). Prítom súd prvej inštancie zároveň vidí spojitosť žalobcu a vily nemocnice práve a iba v činnosti Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Hoci súd prvej inštancie vychádzal zo správnych teoretických premís princípov ochrany základného práva na česť a dôstojnosť na jednej strane a slobody prejavu na strane druhej, tieto na vec nesprávne aplikoval. Opomenul totiž, že ani osoba verejného záujmu nie je povinná strieť uvádzanie nepravdivých tvrdení o nej a pokiaľ ide o hodnotiace úsudky, tu síce je povinná prejavíť vyššiu mieru tolerancie, avšak to neznamená, že na jej adresu možno vysloviť hodnotiace úsudky, ktoré sú celkom zjavne bez opory v skutočnosti, tobôž logicky nevyplývajú z pravdivých premís. Hoci vo vzťahu k tvrdeniam uverejneným v článku mal žalovaný predložiť dôkaz pravdy (prípadne vo vzťahu k hodnotiacim úsudkom preukázať pravdivosť ich premís, z ktorých majú vyplývať), neurobil to. Napriek tomu, že žalovaný si uverejnené údaje neoveril z viacerých zdrojov, považoval súd prvej inštancie jeho postup za postačujúci a ospravedlňujúci rozširovanie uverejnených údajov, ktoré sa nakoniec ukázali nepravdivými. Žalobca vytkol súdu, že z vykonaných dôkazov vyvodil nesprávne skutkové závery, najmä pokiaľ ide o samotný článok. V priamom rozpore s názorom odvolacieho súdu skutkovo uzavrel, že článok nezaraďuje žalobcu medzi osoby, ktoré „majú vilu nemocnice v rukách“ (bod 84.). Pri vyhodnocovaní výsledkov vykonaného dokazovania súd nevzal do úvahy skutočnosti preukázané výsluchom svedkov R. S., J. V. F., V. V. S., obsah niektorých častí výpovede svedka M. (autora článku), listinných dôkazov predložených žalobcom (najmä plánu odkanalizovania lokality, rekonštrukcie kanalizácie, potvrdenia FNLP Košice z 11.3.2013). To, že žalovaný súčasne - uviedol žalobcu medzi osobami, o ktorých z obsahu článku vyplýva, že „majú v rukách vilu nemocnice“ na Havlíčkovej 18 v Košiciach a „majú také plány“, že k nej „v drahej lokalite pristavia deväť luxusných bytov“, pričom v tejto vile pred jej predajom sídlil „denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, poúrazovými stavmi, či mentálnym postihnutím“, ktoré boli vystahované v roku 2007, - uviedol o žalobcovi, že „je bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní“, - pripojil k týmto údajom údaj o tom, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici „po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“, ako aj, že v decembri 2012 „vodárne začali kanalizáciu na Havlíčkovej vo veľkom opravovať“, nebolo náhodné, ale cielené: bezprostredne pod titulkom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ je umiestnená okrem iných podobizeň žalobcu s uvedením jeho mena, funkcie a údajom o tom, že je bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu vlastní a bezprostredne vedľa fotografie žalobcu, Q. M. a T. V. je uvedené „Aké majú plány“ a podtitulkom „K starej vile pristavajú modernú krabicu“. Podľa žalobcu z článku ako celku, najmä jeho štruktúry danej zvýrazneným písmom (v postupnosti: „Postihnuté deti“, „Vilu predali“, „Účel zmenili“, „Vodárne po rokoch začali s opravou“, „Zaujímavé mená a príbuzní“, „B. S.“, „Q. M.“, „T. V.“, „Aké majú plány. K starej vile pristavajú modernú krabicu“) a umiestnením fotografií je zrejmé, že tieto časti vzájomne súvisia a sú prepojené menami osôb, ktorých podobizne sa nachádzajú pod titulkom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ (B. S., Jaroslav M. a T. V.). Tieto „zaujímavé mená“ takto spájajú postupne opísané udalosti, z čoho je zrejmé, že ich (spoločným) konaním (počínajúc vystahovaním postihnutých detí zo stacionára) dosiahli to, že „majú vilu v rukách“ a „idú stavať luxusné byty“. V súvislosti s týmito ich plánmi, keďže jednou z týchto osôb je žalobca („najvyšší šéf vodární“), následne „vodárne po rokoch začali s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“. Konštatovanie súdu prvej inštancie, podľa ktorého článok nezaraďuje žalobcu medzi osoby, ktoré majú „vilu nemocnice v rukách“ (bod 84.), je v priamom rozpore s obsahom článku. Obsah článku je potrebné posudzovať v jeho celosti, zaoberať sa zistením jeho skutočného obsahu a posolstva, a nie iba doslovne citovanými z kontextu vytrhnutými vetami, ako to urobil (formalisticky) súd prvej inštancie. Nemožno totiž tolerovať poskytnutie nepravdivej informácie novinárom čitateľovi iba preto, že je vytvorená metódou, ktorá spočíva akoby v náhodnom zoradení rôznych tvrdení, pričom v celosti posúdené nebudú, hoci iba v celosti vytvárajú posolstvo článku. Ako vyplýva z podanej žaloby, vyjadrení a prednesov žalobcu, žalobca článok považoval za neoprávnený zásah do svojej osobnosti preto, že túto vilu nikdy nemal a ani nemá v rukách, nemá nič spoločné s jej predajom nemocnicou spoločnosti Katis, s.r.o., ani s vystahovaním ťažko zdravotne postihnutých detí z nej, jeho brat nie je manažérom spoločnosti Katis, s.r.o. a Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., ktorej je žalobca generálnym riaditeľom, nerekonštruovala vôbec kanalizáciu, na ktorú je vila napojená. Priamo z obsahu článku vyplýva, že žalovaný na adresu žalobcu tvrdil, že (1) patrí medzi osoby, ktoré majú vilu nemocnice v rukách a ktoré ju získali od nemocnice, čomu predchádzalo vystahovanie postihnutých detí, (2) je bratom manažéra

firmy, ktorá je ako vlastníka nehnuteľnosti zapísaná v katastri nehnuteľností, (3) vodárne pre naplnenie plánov osôb, ktoré majú vilu v rukách, začali s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie. Tu nejde o hodnotiace úsudky, ale o tvrdenia, pretože otázky, či žalobca je osobou (jednou z osôb), ktorá má vilu v rukách, či jeho brat je manažérom vlastníka objektu a či vodárne začali s rekonštrukciou kanalizácie z dôvodu, že osoby, ktoré majú vilu v rukách začali s jej prestavbou, umožňujú jednoznačnú kladnú alebo zápornú odpoveď. Súd prvej inštancie nevysvetlil, z akého dôvodu považuje tieto údaje za hodnotiace úsudky (na niektorých miestach odôvodnenia napadnutého rozsudku), resp. keď (na inom mieste) uviedol, že ide o tvrdenia, z akého dôvodu ich považoval za pravdivé a čím to mal za preukázané. Ako vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania, žalovaný nepreukázal, že žalobca patrí medzi osoby, ktoré majú v rukách vilu nemocnice na Havlíčkovej 18 v Košiciach a majú také plány, že k nej v drahej lokalite pristavia deväť luxusných bytov, že žalobca sa akýmkoľvek spôsobom podieľal na predaji alebo kúpe tejto nehnuteľnosti a vysťahovaní denného rehabilitačného stacionára pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, poúrazovými stavmi, či mentálnym postihnutím, že žalobca je bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní a Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie a v decembri 2012 vodárne začali kanalizáciu na Havlíčkovej vo veľkom opravovať v súvislosti so stavebnými zámermi stavebníka na Havlíčkovej 18 v Košiciach. Z obsahu odôvodnenia rozsudku nemožno zistiť, akými dôkazmi boli tieto tvrdenia preukázané. Napriek tomu, že pravdivosť týchto tvrdení nebola preukázaná a žalovaný nepredložil dôkaz pravdy, súd dospel k záveru, že tieto nepravdivé tvrdenia žalovaného je žalobca povinný tolerovať, zrejme preto, že je osobou verejného záujmu. Ani osoba verejného záujmu však nie je povinná strpieť vyslovenie nepravdivých tvrdení na jej adresu. Pokiaľ ide o tvrdenie, že žalobca patrí medzi osoby, ktoré majú vilu v rukách, žalovaný nenavrhol na preukázanie pravdivosti tohto z článku vyplývajúceho tvrdenia žiaden dôkaz. Žalovaný ako vydavateľ periodickej tlače nemôže ospravedlniť svoju vlastnú neistotu o pravdivosti obsahu posolstva článku tým, že svoju obranu obmedzí na popieranie toho, čo je z obsahu článku ako celku aj tak zrejme a čo článkom sledoval. Ak je obsah článku daný jeho uverejnenou podobou, vydavateľa periodickej tlače sa v konaní o ochranu osobnosti spravidla bráni tak, že si za jeho obsahom stojí. V tomto prípade žalovaný cúvol a bránil sa iba tým, že vlastne nechcel povedať to, čo je obsahom článku. To všetko je dôsledok skutočnosti, že obsah článku je neobhájiteľný a bol si toho vedomý aj žalovaný. Pokiaľ súd uviedol, že „z vykonaného dokazovania vyplynula skutočnosť, že brat žalobcu nebol riaditeľom spoločnosti Katis, ale len manažérom, spolupracovníkom“ (bod 83.), nie je zrejme z akého dôvodu vyplynulo, že brat žalobcu manažérom spoločnosti mal byť, keď to sám ako svedok poprel a iný dôkaz predložený v konaní to nepreukazuje. Navyše okresný súd tejto skutočnosti zjavne neprípísal žiadny význam, keď dodal, že je to bez významu, pretože „o jeho právach sa v konaní nerozhodovalo“ (bod 83). To, že brat žalobcu je „manažérom v Katise“, svedok Vrabeľ podľa vlastných tvrdení v svedeckej výpovedi zistil na internete, údaj si neoveroval a to, že mu to údajne mal potvrdiť aj sám žalobca v telefonickom rozhovore, bolo vyvrátené svedeckou výpoveďou R. S.. Vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo preukázané aj to, že rekonštruovaná časť kanalizácie s odkanalizovaním vily nijako nesúvisela, pretože vila je odkanalizovaná do vetvy, ktorej sa rekonštrukcia nedotkla (listinné dôkazy, svedok F.). Ako vyplývalo z vylúču autora článku, ten pri písaní článku vychádzal bez overovania skutočnosti (napr. ako vedú stoky, ktorá časť kanalizácie bola vlastne rekonštruovaná atď.) z toho, že vila je odkanalizovaná do rekonštruovanej stoky. Tvrdenia uverejnené v článku naznačujúce prepojenie osôb označených ako osoby, ktoré majú vilu v rukách, sa nielenže nepreukázali, ale napr. údaj o tom, že T. V. mal byť námestníkom riaditeľa nemocnice (2009-2010), keď bola uzatvorená kúpna zmluva (február 2010) bol vyvrátený listinným dôkazom (potvrdenie FNLP Košice z 11.3.2013 predložené so žalobou), pričom podľa výpovede svedka M. tento údaj čerpal z internetu, nikde si ho neoveroval a s T. V. sa mu spojiť nepodarilo. Žalovaný bez opory v skutočnosti žalobcu zaradil medzi osoby, ktoré majú vilu v rukách a urobil tak cielene a úmyselne, pričom aj keby sa tak stalo iba z nedbanlivosti alebo dokonca bez zavinenia žalovaného, na vznik zodpovednosti žalovaného to nemá vplyv, pretože pre založenie zodpovednosti za zásah do osobnosti sa zavinenie nevyžaduje (ide o zodpovednosť objektívnu). Záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobca nebol do tejto „množiny osôb“ žalovaným zaradený a jeho meno, priezvisko a podobizeň sú na daných miestach článku a v danom kontexte uvedené iba „náhodou“ v situácii, keď opak je preukázaný už samotným článkom, neobstojí. Z výpovede autora článku svedka M. vyplýva, že informácie získané z počutia si buď neoveroval vôbec, alebo ním popísaný spôsob ich overenia bol vyvrátený inými dôkazmi. Aj z uvedeného je zrejme, že žalovaný pred uverejnením článku nevykonal všetko potrebné pre overenie pravdivosti ním uverejnených informácií. Pokiaľ súd prvej inštancie v tejto súvislosti konštatoval, že žalovaný vychádzal zo zdrojov, ktoré mohol považovať za spoľahlivé a poukazuje na údaje od PENELOPA, s.r.o. v mailovej komunikácii s touto spoločnosťou, táto nedáva

podklad pre takýto záver, pretože predmetom komunikácie boli iné údaje než tie, na ktoré svedok M. poukazuje. Za významné považoval žalobca i to, že autor článku sa ani len nepokúsil kontaktovať ho pred uverejnením článku, hoci takto postupovať bol povinný. Z uvedeného podľa žalobcu je zrejmé, že článok bol písaný so zlým úmyslom ho poškodiť, bez overenia faktov, je účelovou spleťou údajov s cieľom predložiť čitateľovi súvislosti, ktoré nezodpovedali skutočnosti. Navyše neobsahuje pravdivé fakty, ktoré by dovolili čitateľovi vytvoriť si vlastný názor. Článok žalovaného bol zjavne vytvorený v snahe vyvolať senzáciu, je vybudovaný na dohadoch nevyplývajúcich z pravdivých faktov, ktoré si mohol žalovaný vopred pri potrebnej snahe zistiť. Výsluchom svedkyne Mgr. V. S. bolo ustálené, akým spôsobom mal komunikovať a akým komunikoval autor článku pri získavaní podkladov k článku (neoslovil žalobcu, hoci PR agentúra zastupujúca VVS, a.s. ho ako osobu nezastupuje), súd prvej inštancie naopak postup autora článku považoval za taký, v dôsledku ktorého sa mohol spoľahnúť na získané informácie. Pokiaľ súd poukazuje na to, že téma privatizácie je legitímnou témou verejnej diskusie, nevedno, ako to súvisí s údajmi uverejnenými v článku na adresu žalobcu, ktorý s privatizáciou „vily“ nemal nikdy nič spoločné, opak preukázaný nebol, preto úvaha súdu nie je v tomto prípade namieste. Za nepodstatnú pre vec pokladal úvahu súdu prvej inštancie, v rámci ktorej sa osobitne zaoberal aj titulkom článku a mierou jeho expresívnosti, pretože žalobca nevyčíta článku použitie neprimeraných výrazových prostriedkov, ale to, že bol označený za jednu z osôb, ktorá má vilu v rukách, čo vyplýva okrem iného z umiestnenia titulku článku a údajov o žalobcovi. Okresný súd zaoberajúc sa následkami zásahu so záverom, že tieto preukázané neboli (odhliadnuc od toho, že ani tento záver nemá oporu vo vykonanom dokazovaní), práve touto skutočnosťou odôvodnil zamietnutie žaloby o uloženie povinnosti uverejniť ospravedlnenie. Miera intenzity následku je významná pre posúdenie splnenia podmienok náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, nie však pre posúdenie neoprávnenosti zásahu. Neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť zasiahnuť do osobnostných práv fyzickej osoby sú objektívne kategórie, ktoré je namieste skúmať len vo vzťahu k obsahu zásahu, a nie jeho následkom. Inak povedané právo na satisfakciu ospravedlnením fyzickej osobe vzniká aj bez preukázania zníženia jej dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti. Hoci žalobca túto argumentáciu v priebehu konania opakovane uvádzal, súd prvej inštancie sa s ňou v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnym spôsobom nevyporiadal, ani na ňu nijako nereagoval. Ak za tejto situácie pristúpil k testu proporcionality, jeho výsledok musel byť skreslený. V prvom rade naznačený test neberie do úvahy to, že o žalobcovi boli uverejnené tvrdenia, ktorých pravdivosť v konaní nebola preukázaná (keďže žalovaný dôkazné bremeno o ich pravdivosti neuniesol) a pri skúmaní kritéria „čo bolo uverejnené“, súd uvádza iba to, že išlo o tému privatizácie majetku. Pri kritériu „kedy bolo uverejnené“ sa súd obmedzuje na záver, že sa tak stalo v čase, keď žalobca bol generálnym riaditeľom. Pri kritériu „ako bolo uverejnené“ neberie do úvahy umiestnenie na titulnej strane, rozsah článku ani spôsob jeho úpravy, titulky článkov hodnotí neprimerane ich obsahu a rovnako ako pri kritériu „čo bolo uverejnené“ sa nezaobera obsahom uverejnených údajov (ktoré boli predmetom konania), ale ani tým, že novinár žalovaného si uverejnené informácie dostatočným spôsobom neoveroval ani sa o to poctivo nepokúsil. Názor súdu vo vzťahu k obsahu ospravedlnenia, ktorého uverejnenia sa žalobca domáha, že „ide o úplne nový text a prezentovanie iných informácií ako boli uverejnené v článku“ (bod 90.), nie je ničím odôvodnený, súd ho iba mechanicky prevzal z vyjadrení žalovaného. Pritom je úplne zrejmé, že text ospravedlnenia plne zodpovedá obsahu i podstate článku, a teda aj predmetu konania. Žalobca uviedol, že sa domáha ospravedlnenia za uverejnenie tých častí článku, ktoré neoprávnene zasahujú do jeho práva na ochranu osobnosti, ktoré boli v článku uvedené a zhodne s tým, ako obsah článku posúdil i odvolací súd v skoršom rozhodnutí. Poukázal ďalej na to, že sloboda prejavu žalovaného nie je bezbrehá a prináša so sebou aj povinnosti a zodpovednosť, ktorými sú obmedzené i práva novinára rozširovať informácie do tej miery, v akej by už predstavovali zásah do osobnostných práv a boli by zneužitím slobody prejavu. Žalovaný tieto hranice ústavou chránenej slobody prejavu prekročil a neoprávnene tak zasiahol do osobnosti žalobcu. Svoju slobodu prejavu zneužil, keď nedocenil svoje povinnosti a zodpovednosť, ktoré so sebou sloboda prejavu prináša (čl. 10 ods. 2 dohovoru). Obmedzenie slobody prejavu v záujme ochrany povesti a práv iných je legitímnym cieľom a podľa žalobcu poskytnutie požadovanej ochrany v navrhovanom rozsahu nevybočuje z požiadaviek nevyhnutnosti v demokratickej spoločnosti. Súd prvej inštancie nedocenil, že ochrana osobnej cti, dobrej povesti a ľudskej dôstojnosti je ústavne garantovaným právom každého (čl. 19 ods. 1 ústavy) a osobná česť, dobrá povesť a dôstojnosť predstavuje hodnotu stojacu v základoch celého právneho poriadku, je objektívnou ústavnou kategóriou, nadradenou iným hodnotám. Akýkoľvek zásah alebo jej zníženie je nevyhnutné vnímať ako zásah veľmi závažný, a teda iba ťažko reparačný, pretože česť a dôstojnosť osoby je hodnotou horizontálne neporovnateľnou s ostatnými ústavnými hodnotami a je celkom nenahraditeľná inými statkami. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol napadnutý rozsudok podľa ust. § 388 CSP zmeniť a žalovaného zaviazat' ospravedlnenie uverejniť. Rovnako navrhol rozsudok zmeniť i v časti náhrady

nemajetkovej ujmy v peniazoch tak, že žalovaného zaviazal na jej náhradu v zmysle žaloby. V tejto časti súd prvej inštancie žalobu zamietol s odôvodnením, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a na túto otázku údajne žiadne dôkazy nenavrhol (bod 95.). Okresný súd však prehliadol, že dôkazy ním navrhnuté v tejto súvislosti už vykonal a následky zásahu na osobnosti žalobcu nimi boli i preukázané. Vykonaným dokazovaním bol spoľahlivo preukázaný rozsah i intenzita týchto následkov, ktoré popísali svedkovia J. W. Q., T. V. H., V. A. S., J. V. F., J. C. Q., V. V. S., avšak súd prvej inštancie z nich v odôvodnení napadnutého rozsudku odcitoval iba niektoré časti, paušálne poukázal na to, že ide o osoby, ktoré žalobcu poznajú, alebo sú členmi orgánov alebo zamestnancami VVS, a.s. (bod 66.). Iba tieto skutočnosti však neodôvodňujú, aby sa súd s obsahom ich výpovedí nevyporiadal, pretože títo svedkovia boli riadne poučení o významne svedeckej výpovede a vypovedali pravdu. Ostatne, aká iná osoba, než tá, ktorá sa so žalobcom pozná, mohla byť označená v konaní ako svedok na následky zásahu. Pritom svedok Q. výslovne uviedol, že článok uveril, popísal reakcie naň na hokeji (žalobca je „sviňa“). Svedok H. článok tiež uveril a doteraz verí, že žalobca zneužil svoje postavenie a vila mu patrí. Svedok S. popísal reakcie na článok z regiónu Bardejova a okolia, opísal reakcie členov predstavenstva zamestnávateľa žalobcu tak, že ak by žalobca intenzívne veci nevysvetľoval, bolo by navrhnuté jeho odvolanie z funkcie. Svedok F. opísal reakcie medzi spoluzamestnancami aj členmi dozornej rady, svedok Q. (kontrolór) priebeh schôdze vedenia a zdôraznil, že v podniku článok vyvolal napätú atmosféru a dôveryhodnosť žalobcu vážne narušil. B. S. sumarizovala reakcie ako emočne nabité, vulgárne, obsahovo zodpovedajúce obsahu článku a svedčiacie o tom, že čitatelia článku uverili. Podobné závery vyplývajú aj z obsahu reakcií na článok z webu žalovaného (predložený listinný dôkaz, ktorý okresný súd do úvahy nevzal vôbec), v ktorých odznelo na adresu žalobcu v reakcii na uverejnený článok napr. i to, že žalobca je „člen hnusnej košickej mafie“, „hrdzavou kudlou do brucha a nechať tak“, „majetok mu vziať a jeho pekne zavrieť“, „keď Slovák riadi štátny podnik, tak ten sa na 90 % vytuneluje; bolo to všetko účelovo spytlíkované, pripravené na predaj určitej spriaznenej firme“, „S., M., V. - riadna mafia, svorka, stačí sa na nich pozrieť a je jasné, že tí sa už narodili s korupciou v krvi; ešte lepšie by sa mali v pruhovaných dresoch na lavici obžalovaných, prípadne, keby sa vedľa seba hojďali na jednom kandelábrí“. Podľa žalobcu je nepochybné, že článok uverejnený v denníku s nákladom 25.500 výtlačkov mal za následok narušenie jeho dôveryhodnosti v zamestnaní i vo verejnosti a zníženie jeho dôstojnosti v miere vyžadujúcej priznanie i náhrady nemajetkovej v peniazoch, pretože iba morálna satisfakcie je nedostatočná.

7. Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku vo výroku o trovách konania v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keďže mal za to, že súd prvej inštancie v danom prípade nesprávne aplikoval v časti rozhodnutia o náhrade trov konania ust. § 257 CSP a navrhol rozsudok v tomto výroku zmeniť podľa ust. § 388 CSP a priznať mu voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, podľa pomeru jeho úspechu vo veci. V prejednávanom spore podľa názoru žalovaného absentuje existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalobcu, ktorý zavinil vznik trov konania, za čo by mal znášať procesnú zodpovednosť, či výnimočnosť okolností, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane žalovaného. Navyše činnosť a aktivita novinára pri realizácii ústavou garantovanej slobody prejavu, teda nielen práva ale súčasne i povinnosti poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu, v slobodnej a demokratickej spoločnosti, v právnom štáte (čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), založená na tom vedomí novinára, že o tom - „o kom“ (osoba takto označená v teste proporcionality v odsekoch č. 58. a 59. odôvodnenia rozsudku) nebude verejnosť, ktorá má právo obdržať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu, informovaná len a iba z dôvodu, že daná osoba nebude s uverejnenými článkami súhlasit', by v praxi nemohla naplniť zákonodarcom ústavne garantované práva podľa čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky, a to nielen právo na slobodu prejavu, ale najmä a hlavne právo na informácie občanov - verejnosti.

8. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby ako vecne správny potvrdiť. Mal za to, že súd prvej inštancie nepochybniteľne plne vychádzal zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu, čo jasne a zreteľne vyplýva z odôvodnenia rozsudku, na ktoré poukázal. Za rozporuplnú z hľadiska svojich dôvodov pokladal žalobu, nepochybné obsahovo nezrozumiteľná a úplne vo vzťahu k jej formulácii a formulácii žalobného petitu opomínajúca realitu v podobe faktického (skutočného) obsahu článkov. Žalobca aj v odvolaní rozporuplne a obsahovo nezrozumiteľne zamieňa právnu viazanosť súdu nižšieho stupňa s hodnotením skutkovej situácie plynúcej vykonaného dokazovania v konaní, v ktorom neuniesol svoje dôkazné bremeno tvrdenia. Žalovaný opísal obsah článku, resp. oboch článkov s farebne vyznačenými časťami, ktoré sú žalobcom

„pospájané“ do formulácie požadovaného ospravedlnenia. Aj z farebného vyznačenia jednotlivých častí viet a slovných spojení uverejnených v oboch článkoch podľa žalovaného nepochybne vyplýva, že žalobca vytvoril úplne iný text s iným informačným významom, čo logicky nielen súd prvej inštancie, ale ani odvolací súd v konaní o ochranu osobnosti nemôže prehliadnuť. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že v žalobnom návrhu, ktorý bol doručený súdu dňa 2.4.2013, ide o úplne nový text a o prezentovanie iných informácií ako boli uverejnené v článkoch a ktoré z článku vyplynuli. Žalovaný trval na tom, že uverejnené články obsahovali pravdivé tvrdenia, čo bolo vykonaným dokazovaním preukázané. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania úplne správne v odseku 89. odôvodnenia rozsudku uviedol, že články neformulujú žiadny záver ani hodnotiace úsudky, ide o overené fakty a pravdivé údaje. Keďže na podklade súdom vykonaného dokazovania preukázateľne nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, neprichádza do úvahy ani satisfakcia v podobe požadovaného ospravedlnenia a ani jej sekundárna zložka predstavujúca náhradu v peniazoch.

9. Žalobca sa vyjadril k odvolaniu žalovaného proti výroku o trovách konania a poukázal na obsah ním podaného odvolania, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok podľa ust. § 388 CSP zmeniť tak, že žalobe súd vyhovie v celom rozsahu a prizná žalobcovi náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania. V súvislosti s tvrdením žalovaného s poukazom na záver rozsudku súdu prvej inštancie (č. 89), podľa ktorého články neformulujú žiadny záver ani hodnotiace úsudky, ide o overené fakty a pravdivé údaje, žalobca uviedol, že súd prvej inštancie vo svojom (v poradí druhom) rozhodnutí v rozpore so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu (uznesenie krajského súdu č.k. 11Co/1/2016-284 z 10.4.2017) neuviedol, z akého dôvodu považuje skutkové tvrdenia žalovaného (že žalobca patrí medzi osoby, ktoré majú v rukách vilu nemocnice a ktoré ju získali od nemocnice po predchádzajúcom vysťahovaní zdravotne ťažko postihnutých detí, - že žalobca je bratom manažérom spoločnosti, ktorá vilu vlastní, - vodárne pre naplnenie plánov osôb, ktoré majú v rukách vilu, začali s kompletnou rekonštrukciou kanalizácie) za hodnotiace úsudky, resp. na inom mieste odôvodnenia rozsudku, za tvrdenia a navyše pravdivé. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku neuviedol, z akého dôvodu považoval tvrdenia žalovaného za „overené fakty“ a „pravdivé údaje“ a ani čím (akými dôkazmi) bola pravdivosť týchto tvrdení preukázaná. Podľa žalobcu text ospravedlnenia, ktorého sa voči žalovanému podanou žalobou domáha, plne zodpovedá obsahu i podstate uverejneného článku, preto neobstoí ani tvrdenie žalovaného, že obsah jednotlivých uverejnených článkov „pospájal“ do formulácie ospravedlnenia. Zdôraznil, že podanou žalobou sa domáha ospravedlnenia za uverejnenie tých častí článku, ktoré neoprávnené zasahujú do jeho práva na ochranu osobnosti, ktoré boli v článku uvedené. V ďalšom poukázal na obsah odvolania zo 6.12.2017 ním podaného proti rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť podľa § 388 CSP a žalobe vyhovieť v celom rozsahu a priznať mu 100 % náhradu trov prvoinštančného konania. K samotnému odvolaniu žalovaného proti výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie náhradu trov konania stranám sporu nepriznal, žalobca uviedol, že použitie ust. § 257 CSP v prejednávanej veci zodpovedá osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a má výnimočný charakter. Dôvod hodný osobitného zreteľa je daný charakterom tohto konania, v ktorom sa domáha ochrany osobnosti, pričom je potrebné prihliadnuť aj na to, ako si žalobca ako strana sporu, plnil počas celého konania svoje procesné povinnosti, ako aj na okolnosti, ktoré viedli žalobcu k uplatneniu nároku na súde a jeho postoj v konaní. Žalobca mal za to, že v danom prípade sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa aj s ohľadom na posudzovanie majetkových, sociálnych, osobných, zárobkových a iných pomerov oboch strán sporu, keďže výnimočným nepriznaním trov konania nebude majetková sféra žalovaného dotknutá natoľko, aby na rozhodnutie o náhrade trov konania nebolo možné aplikovať ust. § 257 CSP. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku (bod č. 97), súd prvej inštancie videl dôvody hodné osobitného zreteľa na aplikáciu ust. § 257 CSP, v podiele oboch strán na vzniku sporu s prihliadnutím na dosiahnutie spravodlivosti pre obidve strany sporu. Pre prípad, ak by odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby ako vecne správny potvrdil, žalobca navrhol, aby odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj (druhý výrok) o nepriznaní náhrady trov konania.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania strany podali včas ako oprávnené osoby proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, prejednal odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov [podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP], s prihliadnutím na vady, ktoré a týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné vo vzťahu k tej časti nároku, v ktorej sa žalobca domáhal uverejnenia ospravedlnenia, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil podľa ust. § 388 CSP tak, že uložil žalovanému povinnosť v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku v

Denníku Korzár - Denník Košického kraja uverejníť ospravedlnenie v navrhovanom znení a žalobu o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 19.2.2020 o 10.05 hod. po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a webovej stránke tunajšieho súdu a pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

11. Žalobca v odvolaní podanom proti rozsudku vo veci samej uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, v rámci ktorých namieta nesprávnosť skutkových zistení (záverov), pochybenia súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie prejednávanej veci súdom prvej inštancie, a taktiež vady v postupe súdu prvej inštancie majúce za následok nezákonné rozhodnutie pre nerešpektovanie zákonného príkazu v rámci kasačnej viazanosti súdu prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle ust. § 391 ods. 2 CSP.

12. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie (na základe ktorého súd vec posúdil po právnej stránke) je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého súd zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré sú založené na chybnom hodnotení vykonaných dôkazov.

13. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú sporové strany podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci [odvolací dôvod upravený v § 365 ods. 1 písm. h) CSP] je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil, príp. zo skutočností dostatočne preukázaných vyvodil nezodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán.

14. Odvolací súd po preskúmaní procesného postupu súdu prvej inštancie a napadnutého rozsudku z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že odvolanie podané žalobcom je čiastočne opodstatnené a ním uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci sú preukázané. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti zamietnutého nároku na poskytnutie morálneho zadošťučinenia žalobcovi uverejnením ospravedlnenia vychádza z nesprávnych skutkových záverov a je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, a to z tých podstatných dôvodov, ktoré žalobca uviedol v podanom odvolaní a v tejto časti preskúmané rozhodnutie podľa posúdenia odvolacieho súdu nie je zákonné a vecne správne. S odvolacími námietkami a relevantnou argumentáciou žalobcu, ktorými argumentuje proti zamietavému rozhodnutiu v tejto časti, sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, a preto na dôvody odvolania aj odkazuje.

15. Základným predpokladom vzniku zodpovednosti za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti podľa ust. § 13 Občianskeho zákonníka je existencia zásahu objektívne spôsobilého porušiť či ohroziť obsahom, formou, príp. sledovaným cieľom osobnosť fyzickej osoby a jej práva v zmysle § 11 OZ. Táto zodpovednosť je založená na objektívnom princípe, t.j. nevyžaduje sa popri neoprávnenom zásahu i zavinenie jeho pôvodcu. Preto tieto sankcie nemôžu byť vylúčené ani dôkazom tzv. ospravedlniteľného omylu (napr. tým, že pôvodca neoprávneného zásahu si nebol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia, spoliehal sa ľahkomyseľne a bez potrebného overenia na serióznosť poskytnutých pokladov, šíril údaje, ktoré sám len počul, vychádzal z toho, že on sám nemal dôvod tomu neveriť atď.). Podľa súdnej praxe do občianskej cti fyzickej osoby chránenej ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka možno neoprávnené zasiahnuť nielen zverejnením skutkových tvrdení difamujúcej (znevažujúcej, dehonestujúcej) povahy (najmä zverejnením nepravdivých faktov) týkajúcich sa fyzickej osoby, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť ujmu na jej osobnostných právach, ale aj publikáciou neprípustných hodnotiacich úsudkov o tejto osobe (neprípustnou kritikou občana, jeho správania, konania). K zásahu môže dôjsť aj takými

skutkovými tvrdeniami, ktoré samé o sebe sú pravdivé, ale boli uvedené takou formou, v takých súvislostiach alebo za takých okolností, že objektívne vyvolávajú dojem pravdu skresľujúci, čím pôsobia difamačne. V zmysle ustálenej judikatúry už samotné zverejnenie nepravdivých údajov o dotknutej osobe zakladá neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti (pozri rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28 Cdo 922/2001). Skutkové tvrdenia sa opierajú o fakty, objektívne existujúcu realitu, preto ich pravdivosť je zistiteľná a overiteľná pomocou dokazovania. Ak zásah spočíva v skutkových tvrdeniach difamujúcej povahy, dôvod vylučujúci neoprávnenosť zásahu je spravidla daný vtedy, ak pôvodca zásahu preukáže (na ňom v tomto smere spočíva dôkazné bremeno), že zverejnené skutkové tvrdenia sú pravdivé - tzv. dôkaz pravdy. Na rozdiel od skutkového tvrdenia hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti, a to na základe vlastných (subjektívnych) kritérií. Hodnotiaci úsudok musí mať faktický (skutkový) základ, od ktorého sa odvíja, musí vychádzať z pravdivých podkladov ako premisy pre hodnotiaci úsudok (vecnosť kritiky). Ak nie sú tieto podklady pre úsudok pravdivé, je hodnotiaci úsudok difamujúci a kritiku nemožno pokladať za prípustnú. Hodnotiaci úsudok musí byť záverom, ktorý možno na základe uvedených skutočností logicky vyvodíť. Každá kritika musí byť konkrétna, rovnako primeraná čo do obsahu, formy a miesta. Cieľom kritiky má byť náprava určitého negatívneho javu (okolnosti alebo správania), nie však urážka cti, poníženie, zosmiešnenie, škandalizácia alebo zneváženie ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby. Prípustná kritika nesmie vybočovať z medzí potrebných na dosiahnutie sledovaného a spoločensky uznávaného cieľa. Ak nemá byť kritika neoprávneným zásahom do cti, resp. dobrej povesti kritizovaného, je súčasne potrebné, aby podklady, na ktorých hodnotenie spočíva (ak nejde o skutočnosti notoricky známe), boli v rámci hodnotenia konkrétne uvedené, aby adresát hodnotového úsudku mal možnosť taký úsudok preskúmať a vytvoriť si vlastný názor, a súčasne, aby bolo zamedzené prípadnému vzniku nesprávnych predstáv o skutočnostiach, ktoré slúžili hodnotiteľom za poklad. V opačnom prípade by išlo o kritiku neoprávnenú a neprípustnú.

16. Pri strete základného politického práva na slobodu prejavu a šírenie informácií s právom na ochranu osobnosti a súkromného života, teda základných práv, ktoré sú rovnocenné, je potrebné podmienky občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti posudzovať v kontexte s ústavne zaručenými právami na slobodu prejavu a informácie (čl. 26 Ústavy SR, čl. 17 Listiny základných práv a slobôd uverejnennej ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uverejneného oznámením Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 209/1992 Zb. a č. 102/1999 Z.z.). Podstatou rozhodovania v týchto sporoch je hľadanie spravodlivej rovnováhy medzi ústavne garantovaným právom na ochranu cti, dôstojnosti či súkromia na jednej strane a slobodou prejavu a právom na informácie na strane druhej. Úlohou súdu je zistiť mieru dôležitosti oboch v kolízii stojacich ústavných hodnôt a na tomto podklade s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu starostlivo posúdiť, aby jednému právu nebola bezdôvodne daná prednosť pred právom druhým. Všetky základné práva a slobody sa totiž chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody, nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 256/07, IV. ÚS 362/09, PL.ÚS 7/96). Preto treba na základe konkrétnych skutkových okolností zvážiť, či posudzovaný výrok (výroky) dosahuje takú intenzitu, že zasahuje do práva na ochranu osobnosti danej osoby, či je v konkrétnej situácii primeraný. V súvislosti so skúmaním primeranosti určitého výroku je potrebné v prvom rade odlíšiť, či ide o skutkové tvrdenie alebo hodnotiaci úsudok, pretože podmienky kladené na prípustnosť každej z týchto kategórií sa líšia (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 5021/2008, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 61/2000, ZSP 14/2001).

17. Európsky súd pre ľudské práva pri posudzovaní limitov slobody prejavu starostlivo rozlišuje medzi faktami a hodnotiacimi úsudkami. Existenciu faktov možno preukázať, zatiaľ čo otázka pravdivosti hodnotiacich úsudkov nepripúšťa dôkazy (Lingens v. Rakúsko, Feldek v. Slovenská republika, rozsudok z 12.7.2001). Aj keď hodnotiaci úsudok vzhľadom na svoj subjektívny charakter vylučuje dôkaz pravdy, musí vychádzať z dostatočného faktického základu (Jerusalem v. Rakúsko, rozsudok z 27.2.2001).

18. Podľa judikatúry ESĽP a Ústavného súdu SR, sloboda prejavu predstavuje jeden zo základných pilierov demokratickej spoločnosti, jednu zo základných podmienok jej rozvoja a sebarealizácie jednotlivca. Právo na slobodu prejavu zahŕňajúce slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky podľa čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, však nie je neobmedzené a zahŕňa aj zodpovednosť a povinnosť rešpektovať rovnaké práva a slobody iných osôb, teda okrem iného tiež záruky vyplývajúce zo základného práva na ochranu osobnosti

v rozsahu garantovanom čl. 19 Ústavy SR a ust. § 11 a nasl. OZ, ktoré chránia fyzické osoby pred neoprávnenými zásahmi zo strany iných osôb (pozri IV. ÚS 107/2010). Sloboda prejavu ako základné právo sa chráni len v takej miere a rozsahu, ak jeho uplatnením nedôjde k neoprávnenému zásahu do práv chránených ust. § 11 a nasl. OZ. Rovnováha verejného a súkromného záujmu je totiž dôležitým kritériom na určovanie primeranosti obmedzenia každého základného práva a slobody (PL. ÚS 7/96).

19. Sloboda prejavu, vrátane práva kritizovať, musí mať v demokratickej spoločnosti svoje hranice a nesmie vybočovať z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného legitímneho cieľa. Každý vydavateľ preto musí pred zverejnením údajov, resp. kritiky vždy zvažovať, či zverejnením údajov o fyzickej osobe nedôjde k zníženiu jej dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti a nesmie zverejňovať nepravdivé či pravdu skresľujúce informácie, ktoré sú objektívne spôsobilé zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti, alebo neprípustnú (neoprávnenú) kritiku fyzickej osoby, a to aj v prípade osôb tzv. verejného záujmu. Potrebu obmedzenia slobody prejavu z hľadiska ochrany osobnosti fyzickej osoby v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva treba v demokratickej spoločnosti považovať za nevyhnutnú. Z článku 10 ods. 2 Dohovoru a z judikatúry EŠLP vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu musí byť ustanovené zákonom, primerané sledovanému legitímnemu cieľu a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie spomínaného cieľa. EŠLP vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že každý, kto vykonáva práva a slobody ustanovené v čl. 10 ods. 1 Dohovoru, preberá na seba povinnosť a zodpovednosť v súlade s čl. 10 ods. 2 Dohovoru, ku ktorým oprávnene môže patriť i povinnosť vyvarovať sa v čo najväčšej možnej miere prejavov neodôvodnene urážlivých voči druhým, ktoré sú porušením ich práv a neprispievajú k žiadnej forme verejnej diskusie. Legitimitu zverejnenia teda nemožno vyvodiť a ústavnú ochranu slobode prejavu nemožno poskytnúť v prípade informácie, ktorá bola dominantne motivovaná snahou poškodiť osobu bez toho, aby sledovala legitímny cieľ prispieť k debate o otázkach verejného záujmu, a pokiaľ šíriteľ sám bez rozumných dôvodov sa spoliehal na pravdivosť zverejnenej informácie a nepodnikol dostupné kroky na overenie pravdivosti difamujúcej informácie. Zverejnenie takej informácie nemožno považovať za rozumné či legitímne ani vtedy, pokiaľ si šíriteľ informácie neoveril jej pravdivosť dotazom u osoby, ktorej sa informácia týka a nezverejnil i jej stanovisko, s výnimkou nemožnosti takého postupu alebo tam, kde to zjavne nebolo nutné (pozri nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 1586/09 zo 6.3.2012, tiež I. ÚS 453/03 z 11.11.2005).

20. V rozsudku EŠLP vo veci Pedersen a Baadsgaard v. Dánsko z r. 2003 bol jasne vyslovený záver, že „článok 10 Dohovoru negarantuje absolútne neobmedzenú slobodu vyjadrovania a dokonca ani vo vzťahu k zverejňovaniu dôležitých informácií vo verejnom záujme tlačou. Článok 10 Dohovoru chráni právo novinárov zverejniť informácie vo všeobecnom záujme iba za predpokladu, že konajú v dobrej viere, na základe primeraného skutočného stavu a poskytujú spoľahlivé a presné informácie v súlade s novinárskou etikou“.

21. V prejednávanvej veci súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s uvedenými zásadami ustálenými v právnej praxi a spor nerozhodol v medziach zákona, dôsledne sa nevysporiadal s konkrétnymi podstatnými okolnosťami prípadu a vykonané dôkazy vo vzťahu k uplatnenému nároku nevyhodnotil zo všetkých relevantných hľadísk, rozhodujúcich z hľadiska právnych noriem aplikovaných na danú vec. Aj keď v rozhodnutí súd správne poukázal na základné princípy ochrany práva na česť a dôstojnosť fyzickej osoby garantovaného ust. § 11 a nasl. OZ na jednej strane a ochrany slobody prejavu na strane druhej, tieto však na posudzovanú vec správnym spôsobom neaplikoval a pri svojom rozhodovaní sa nevysporiadal so všetkými pre vec podstatnými skutočnosťami, ktoré z tvrdení strán a vykonaného dokazovania vyplynuli. Vzhľadom na nesprávny názor súd prvej inštancie pochybil pri aplikácii (správne zvolených) právnych predpisov na zistený skutkový stav, a tým daný spor aj nesprávne právne posúdil a zo zistených skutočností nevyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach strán. Súd prvej inštancie postupoval v priamom rozpore so zákonom (§ 391 ods. 2 CSP), pokiaľ pri opätovnom rozhodnutí nerešpektoval princíp svojej viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v zrušujúcom uznesení č.k. 11Co 1/2016-284 z 10.4.2017 (ide o tzv. inštančnú alebo kasačnú záväznosť) aj napriek tomu, že po zrušení predchádzajúceho rozsudku 15C 86/2013-241 z 1.12.2015 odvolacím súdom nedošlo v konaní k žiadnej zmene skutkových zistení, z ktorých odvolací súd vychádzal, a preto sa od záväzného právneho názoru odvolacieho súdu nebolo možné odchýliť. Odvolací súd pritom už v zrušujúcom uznesení 11Co 1/2016-284 z 10.4.2017 vyjadril názor, na ktorom zotrúva vzhľadom na nezmenený skutkový základ preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie, podľa ktorého údaje obsiahnuté v inkriminovanom článku týkajúce sa žalobcu, ktorými malo byť neprípustne zasiahnuté do jeho osobnostných práv (označené žalobcom v žalobnom návrhu za predmet konania), boli uverejnené

formou faktov (skutkové tvrdenia), a preto bolo povinnosťou žalovaného ako pôvodcu zásahu v konaní preukázať pravdivosť zverejnených informácií (tzv. dôkazom pravdy) a v tomto smere na ňom spočívalo dôkazné bremeno. Podľa posúdenia odvolacieho súdu žalovaný v konaní dôkaz pravdy nepredložil a dôkazné bremeno na svoje tvrdenie o pravdivosti zverejnených informácií (faktov) o žalobcovi, majúcich nesporne znevažujúcu povahu, v danom spore neunesol. Žalobca v odvolaní dôvodne argumentuje tým, že pri posúdení proporcionality (spravodlivej rovnováhy) medzi ústavne garantovanými právami žalobcu na rešpektovanie jeho občianskej cti, dobrého mena a dôstojnosti na jednej strane a právom na slobodu prejavu žalovaného na strane druhej, a potrebnej ochrany týchto základných práv, bolo potrebné sa zamerať na informácie v článku obsiahnuté (ktoré tvoria predmet konania) a skutočný obsah a posolstvo inkriminovaného článku, a nie sa zaoberať iba z kontextu článku vytrhnutými vetami, ako to formalisticky (a v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu) urobil súd prvej inštancie. Niet pochyb o tom, že článok prezentuje žalobcu ako jednu z osôb, o ktorých z obsahu článku (s prihliadnutím na štruktúru článku, výrazný titulok a podtitulok, uverejnenie podobizne žalobcu s uvedením jeho mena a priezviska, funkcie a s údajom o tom, že je bratom manažéra firmy Katis vlastniacej nehnuteľnosť) vyplýva, že „majú v rukách vilu nemocnice“ na Havlíčkovej 18 v Košiciach a plánujú pristavať k nej luxusné byty, a to po predchádzajúcom zrušení denného rehabilitačného stacionára s 30 ročnou históriou pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, poúrazovými stavmi či mentálnym postihnutím, vysťahovaní postihnutých detí z tejto budovy a predaji tohto objektu ako prebytočného majetku Univerzitnou nemocnicou L. Pasteura v Košiciach spoločnosti Katis, s.r.o. (manažérom ktorej podľa nepravdivých informácií v článku je žalobcov brat R. S.), a z obsahu článku možno tiež vyvodiť, že VVS, a.s., na čele so žalobcom ako jej najvyšším šéfom (práve) v súvislosti s opísanými stavebnými zámermi stavebníka začala s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie na Havlíčkovej ul. v Košiciach. Uvedené tvrdenia sa neopierali o pravdivé fakty, resp. vychádzali z nepravdivých podkladov (žalovaný v spore nepreukázal pravdivosť informácií týkajúcich sa osoby žalobcu) a zverejnené informácie v kontexte obsahu, formy a štruktúry celého článku podľa posúdenia odvolacieho súdu boli objektívne spôsobilé vyvolať negatívny zásah do osobnostných práv žalobcu chránených ust. § 11 OZ poškodením jeho cti a dobrého mena a narušením jeho dôveryhodnosti v zamestnaní a na verejnosti. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že žalovaný v predmetnom článku informoval o veci legitímneho verejného záujmu týkajúcej sa privatizácie a rekonštrukcie budovy Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach na Havlíčkovej 18 v Košiciach, v ktorej dlhodobo sídlil denný stacionár pre zdravotne ťažko postihnuté deti, ktoré boli vysťahované nemocnicou a nehnuteľnosť bola odpredaná súkromnej obchodnej spoločnosti ako prebytočný majetok a bola k nej naplánovaná prístavba luxusných bytov, o ktorej spoločenskej téme nesporne bol povinný verejnosť informovať; podľa názoru odvolacieho súdu však článkom prezentovaná účasť osoby žalobcu v tejto kauze v súvislosti s jeho vedúcim postavením ako generálneho riaditeľa VVS, a.s., možným zneužitím jeho funkcie, či v iných súvislostiach, v danom spore nepreukázala a dôkazné bremeno na svoje tvrdenia neunesol. Zároveň je potrebné vziať do úvahy, že v článku bola uverejnená fotografia žalobcu bez jeho súhlasu, jeho meno a priezvisko a na základe takých priamych identifikačných znakov bola teda možná jeho identifikácia širokým okruhom čitateľov denníka Korzár - Denník Košického kraja. Žalovaný v konaní tiež nepreukázal, že pred zverejnením článku vykonal všetky potrebné kroky pre overenie pravdivosti ním uverejnených informácií tiež u osoby žalobcu, ktorej sa týkali a že mal dostatok hodnoverných podkladov postačujúcich na to, aby informácie o žalobcovi považoval za pravdivé. Podľa názoru odvolacieho súdu vo vzťahu k žalobcovi išlo v danom prípade o nelegitímne zverejnenie nepravdivých informácií difamačného charakteru zo strany žalovaného. Žalobca v čase zverejnenia článku bol síce osobou verejne známou, ktorá je vystavená širšej kontrole verejnosti a prísnejším kritériám, a je preto povinný znášať kritiku vo väčšej miere ako bežný občan (súkromná osoba), no na druhej strane aj v prípade takejto osoby je potrebné rešpektovať právo na ochranu cti a dôstojnosti pred neoprávnenými zásahmi a právo na to, aby novinári nezverejňovali o nej nepravdivé, či pravdu skresľujúce informácie pôsobiace znevažujúco a difamačne, ktoré sú objektívne spôsobilé poškodiť dobré meno a vážnosť osoby verejne činnnej v očiach verejnosti. Česť (a dôstojnosť) ako výraz úcty, uznania, vážnosti, dobrej povesti a ocenenia človeka, ktorý pre svoje postoje, správanie a činnosť požíva u ostatných členov spoločnosti (v určitom okruhu osob), významne ovplyvňuje hodnotenie jeho postavenia a uplatnenia v rôznych sférach spoločenského života, a preto tieto hodnoty patria medzi najdôležitejšie v osobnosti človeka. V judikatúre všeobecných súdov i Európskeho súdu pre ľudské práva je samozrejmé, že dobrá povest' je drahocennou zložkou osobnosti jednotlivca a musí byť starostlivo chránená pred neoprávnenými zásahmi, čo platí aj v prípade, ak sa šírenie informácií o fyzickej osobe zabezpečuje novinármi prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Ako už bolo povedané, sloboda prejavu, vrátane práva kritizovať, musí mať v demokratickej spoločnosti svoje hranice a nesmie vybočovať z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného legitímneho cieľa.

Nie je preto prípustné zverejňovať, a to ani v prípade osôb tzv. verejného záujmu, nepravdivé či pravdu skresľujúce údaje, ktoré sú objektívne spôsobilé zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti, alebo neprípustnú (neoprávnenú) kritiku fyzickej osoby. Platná právna úprava nestanovuje, pokiaľ ide o porušenie chránených osobnostných práv, ani v prípade hromadných oznamovacích prostriedkov žiadnu výnimku, preto za účelom dodržania princípu vyváženosti práva na ochranu osobnosti a práva na slobodu prejavu a informácie, súd musí vždy skúmať, či publikované príp. odvysielané tvrdenia a informácie sa čo do formy, t.j. spôsobu vyjadrenia názoru i čo do obsahu, neocitli mimo medzí ústavnej ochrany.

22. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že inkriminovaným článkom a zverejnenými nepravdivými informáciami týkajúcimi sa osoby žalobcu, v kontexte obsahu celého článku, jeho formy a štruktúry bolo neoprávnené zasiahnuť do chránených osobnostných práv žalobcu, v danom prípade nepochybne došlo k prekročeniu ústavných medzí a primeranosti v rámci práva žalovaného na slobodu prejavu. V okolnostiach posudzovanej veci je preto namieste uprednostniť právo žalobcu na ochranu osobnosti pred právom žalovaného na slobodu prejavu a rozširovanie informácií podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a konštatovať naplnenie zákonných predpokladov zodpovednosti žalovaného za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu a priznať žalobcovi zadosťučinenie formou verejného ospravedlnenia v navrhovanom znení v denníku žalovaného Korzár - Denník Košického kraja, a to spôsobom a formou, akými došlo k zásahu došlo, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu je plne opodstatnené a primerané za účelom zmiernenia nepriaznivých následkov neoprávneného zásahu.

23. Naplnenie podmienok pre priznanie morálnej satisfakcie zo zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby neznamená, že súčasne musia byť splnené podmienky pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože pre takéto rozhodnutie zákon stanovuje osobitné podmienky v ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

24. Podľa ustálenej súdnej praxe peňažné zadosťučinenie (materiálna satisfakcia) podľa § 13 ods. 2 OZ prichádza do úvahy v tých prípadoch, keď došlo k nemajetkovej ujme závažne (citeľne) postihujúcej dôstojnosť fyzickej osoby a jej vážnosť v spoločnosti a kde takto vzniknutá ujma na integrite osobnosti nie je primerane napravitelná žiadnymi inými občianskoprávnymi prostriedkami. Pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí byť preukázané, že sú tu okolnosti odôvodňujúce záver, že v konkrétnom prípade nestačí morálne zadosťučinenie podľa ust. § 13 ods. 1 OZ, a to vzhľadom na intenzitu, povahu a spôsob neoprávneného zásahu, povahu zasiahnutej hodnoty osobnosti a rozsah a trvanie, najmä širokého verejného ohlasu nepriaznivého následku spočívajúceho v znížení dôstojnosti či vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti. Musí ísť o takú nemajetkovú ujmu vzniknutú na osobnosti osoby, ktorú táto pociťuje a prežíva, vzhľadom na intenzitu a trvanie nepriaznivého následku, spočívajúceho v znížení dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti (v rodine, v mieste bydliska, na pracovisku, v politickom, spoločenskom živote alebo v ktorejkoľvek inej sfére svojho životného uplatnenia) - ako závažnú. Pociťovanie tejto nemajetkovej ujmy treba hodnotiť vždy objektívne, t.j. s prihliadnutím na konkrétnu situáciu, v ktorej došlo k neoprávnenému zásahu, ako aj s prihliadnutím na dotknutú osobu a jej postavenie, ak možno usúdiť, že by nemajetkovú ujmu pociťovala ako závažnú každá osoba nachádzajúca sa na mieste a v postavení postihnutej fyzickej osoby. Povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno spočíva na žalobcovi. Kedy o takto vymedzenú nemajetkovú ujmu pôjde, bude vždy vecou voľnej úvahy súdu, ktorá musí vychádzať z okolností konkrétneho prípadu, riadiť sa pritom iba zákonom stanovenými kritériami.

25. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci nie sú splnené zákonné predpoklady pre priznanie žalobcovi požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorý záver má podklad vo výsledkoch vykonaných dôkazov a zistenom skutkovom stave. Žalobca v konaní nepreukázal, že zverejnením sporného článku došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv v značnej miere, s nepriaznivými následkami závažnejšej intenzity či rozsahu a že ujma žalovaným spôsobená na jeho osobnostných právach je natoľko závažná, že je obtiažne reparovateľná a odôvodňuje popri morálnom zadosťučinení i priznanie satisfakcie formou relutárnej náhrady. V konaní nebolo sporným, že zverejnené informácie nemali negatívny dopad na pracovné postavenie žalobcu, ktorý doposiaľ zastáva v spoločnosti VVS, a.s. tie isté riadiace funkcie (generálny riaditeľ spoločnosti a predseda jej predstavenstva), ako tomu bolo i v čase zverejnenia

článkov, pričom ani v iných oblastiach životného uplatnenia nebol žalobca výrazne negatívne postihnutý, resp. závažné následky v jeho osobnostnej sfére neboli preukázané. Vzniknutá ujma na integrite osobnosti žalobcu a následky v nemajetkovej sfére spočívajúce v prechodnom zhoršení jeho vzťahov s ľuďmi z blízkeho okolia a zhoršení verejnej mienky vo vzťahu k jeho osobe, narušení dôveryhodnosti v zamestnaní či napätých vzťahoch na pracovisku v čase po zverejnení inkriminovaného článku, podľa názoru odvolacieho súdu sú primerane reparable poskytnutím morálneho zadosťučinenia v podobe priznaného verejného ospravedlnenia v znení uvedenom vo výrokovej časti rozsudku, ktoré je postačujúcim a účinným prostriedkom nápravy. Okrem toho bolo prihliadnuté na to, že žalobcovi sa dostáva zadosťučinenia tiež už samotným obsahom výroku a odôvodnenia tohto rozsudku, v ktorom je konštatované, že došlo k porušeniu jeho práva na ochranu osobnosti konaním žalovaného.

26. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil podľa ust. § 388 CSP a rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku uverejniť na titulnej strane denníka Korzár - Denník Košického kraja rovnakou veľkosťou písma v titulku a texte ospravedlnenia ako boli použité v spornom článku žalovaného uverejnenom v tomto denníku dňa 13.2.2013 ospravedlnenie v znení uvedenom vo výrokovej časti tohto rozsudku a pre prípad, že tak žalovaný v určenej lehote neurobí, uložil mu povinnosť strieť uverejnenie ospravedlnenia žalobcom v inzertnej časti denníka PRAVDA formou platenej inzercie na účet žalovaného a žalobu v časti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ako nedôvodnú zamietol.

27. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca, ako úspešná strana v spore, má proti neúspešnému žalovanému nárok na 100 % náhradu trov celého konania, preto odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu. Priznanie plnej náhrady trov konania žalobcovi v danom spore je odôvodnené jeho plným úspechom v otázke základu nároku, t.j. že do žalobcovho práva na ochranu osobnosti bolo zasiahnuté a bola mu priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Pri rozhodovaní o trovách konania v spore o ochranu osobnosti sa totiž vychádza zo zásady, že právo na ochranu osobnosti je jediným hmotnoprávnym nárokom, preto aj v prípade, ak má žalobca v spore o ochranu osobnosti, v ktorom sa domáhal morálneho i peňažného zadosťučinenia, úspech iba ohľadne morálneho zadosťučinenia, môže mu súd podľa ustálenej judikatúry priznať plnú náhradu trov konania podľa ust. § 142 ods. 3 O.s.p. (od 1.7.2016 podľa ust. § 255 ods. 1 CSP), lebo priznanie peňažného zadosťučinenia, príp. priznanie jeho časti záviselo na úvahe súdu. O výške prisúdenej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).